

Fig. 19, nr. 9 (september 2018)

Hét o-zine met praktische informatie over onderzoek en beleid door en voor Vlaamse mariene wetenschappers. Maandelijks uitgave, naar keuze met wkelijks/dagelijkse updates [[abonnement aanpassen](#)]

V.U.: Jan Mees - Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)
Redactie: Jan Seys, Nancy Fockedeey, Bart De Smet

1. Kalender

- 1.1. Nachten van de Wetenschap ondermeer over plasticsoep, klimaatswijziging en biodiversiteit
- 1.2. Littoral 2018 Leeuwarden: green coasts, clean seas & blue growth
- 1.3. Save the date: 25 november 2018 Dag van de Wetenschap 2018 - Noordzeemysteriees
- 1.4. Save the date: 54ste European Marine Biology Symposium in Dublin
- 1.5. Lezing over grootschalige 'herverwildering planeet' door Britse bioloog Monbiot
- 1.6. Hoe plankton de wereld heeft veranderd
- 1.7. Vlaams Aquacultuur symposium 2018 rond algenkweek en valorisatie

2. Vacatures, beurzen en fondsen

- 2.1. Twee vacatures voor de uitbouw van het nieuwe VLIZ Marine Robotics Centre
- 2.2. Gratis cursus databeheer voor zee- en oceanawetenschappers
- 2.3. Oproep kandidaturen open OTGA-cursus: mariene GIS-toepassingen voor geïntegreerd kustzonebeheer

3. Belgisch marien onderzoek in de kijker

- 3.1. Vijftig keer meer microplastics in de oceaan tegen eind deze eeuw
- 3.2. VLIZ-ondenwaterrobot opereert in Spaanse wateren

4. Varia

- 4.1. Gratis online bijlaren over de oceaan(wetenschap) en oplossingen voor de toekomst via de MOOC 'One Planet – One Ocean'
- 4.2. Nieuwe cursussen aquacultuur van start bij Odisee, zowel voor beginners als gevorderden

1.1. Nachten van de Wetenschap ondermeer over plasticsoep, klimaatswijziging en biodiversiteit

Wil je als burger, wetenschapper of lid van een organisatie met experts mee brainstormen over enkele belangrijke toekomstige maatschappelijke en wetenschappelijke uitdagingen? Dan zijn de 'Nachten van de Wetenschap' ongetwijfeld iets voor jou. En speelt de zee een belangrijke rol in je leven? Dan kies je mogelijk best voor de activiteiten te Kortrijk.

Van 15 tot 25 oktober 2018 (telkens 19-22u) vinden de Nachten van de Wetenschap plaats en dit achtereenvolgens te Leuven (15/10), Gent (17/10), Kortrijk (22/10), Antwerpen (23/10) en Hasselt (25/10). De editie te Kortrijk heeft als thema: "Van plasticsoep tot klimaatverandering: hoe houden we de aarde leefbaar?". De editie te Leuven heeft als thema: "Bescherming van biodiversiteit en adaptatie/mitigatie ten aanzien van de klimaatswijziging komen hierbij aan bod. Het VIVES Innovation Center is de plaats van het gebeuren.

Link: <https://www.vraagvoordewetenschap.be/nachtenvandewetenschap>

[naar boven]

1.2. Littoral 2018 Leeuwarden: green coasts, clean seas & blue growth

De Littoral-conferenties zijn een gevestigde waarde voor kustzonebeheerders en kustwetenschappers. Van 22 tot 26 oktober gaat de 2018-editie door in Leeuwarden in het noorden van Nederland. Het event wordt er gehost door de Van Hall-Larensstein Universiteit. Het is nog niet te laat om in te schrijven!

Littoral 2018 biedt een platform voor wetenschappers uit diverse disciplines, beleidsmakers en adviseurs, maar ook voor praktijkmensen om actuele en toekomstige vraagstukken die van belang zijn voor kuststroken te onderzoeken. Er worden tevens interessante excursies voorzien in de delta en het kustgebied rond Leeuwarden - in 2018 levens Europese culturele hoofdstad.

Centrale thema's van Littoral 2018 zijn: natuurlijke en robuuste kusten (green coasts), de bescherming van het mariene milieu (clean seas), en duurzame ontwikkeling van kust en zee (blue growth). Bouwen met de natuur, kust- en marien beleid, klimaatswijziging en mariene afval zijn maar enkele van de 16 boeiende sessies waarbinnen de 50 presentaties gegroepeerd zitten.

Het is nog niet te laat om in te schrijven voor deze boeiende conferentie. Meer over het programma op de [conferentiewebsite](#) en [facebookpagina](#).

Link: www.vhluniversity.com/about-vhl/littoral-2018.aspx

[naar boven]

1.3. Save the date: 25 november 2018 Dag van de Wetenschap 2018 - Noordzeemysteriees

Op zondag 25 november 2018 vindt de jaarlijkse Dag van de Wetenschap plaats. Ook dit jaar zet het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) de deuren open van het Marien Station Oostende en kan je aan boord gaan van het onderzoeksschip Simon Stevin. Tijdens deze editie brengen mariene wetenschappers geheimen uit zee aan de oppervlakte. Een greep uit het aanbod van de zeewetenschappen die in het Marien Station Oostende of aan boord van het onderzoeksschip in de kijker geplaatst worden, kan je binnenkort raadplegen op de VLIZ-website.

Link: www.vliz.be/nl/eventdag-van-de-wetenschap-2018

[naar boven]

1.4. Save the date: 54ste European Marine Biology Symposium in Dublin

Van 17 t.e.m. 21 september vindt de 53ste editie van het 'European Marine Biology Symposium' (EMBS53) plaats te Oostende. Met 169 deelnemers uit 25 verschillende landen was het symposium een groot succes! Het aftellen naar de 54ste editie kan beginnen. De voorzitter van EMBS53 onthult dat het symposium in 2019 zal plaatsvinden van 25 tot en met 29 augustus in Dublin, Ierland. In 2020 doet EMBS55 Gdansk (Polen) aan en in 2021 Bilbao (Spanje).

In 2019 zal EMBS54 georganiseerd worden door University College Dublin in het 'O'Brien Centre for Science'. Het symposium zal omgeven zijn rond 4 thema's: 'Blue growth', 'Rapid Change', 'Fundamental biological traits' en 'Movement and redistribution of species'. Het sociale programma biedt mogelijkheden om het culturele leven van Dublin op te snuiven en een bezoek te brengen aan de baai van Dublin die sinds 1981 erkend is als UNESCO biosfeer.

[naar boven]

1.5. Lezing over grootschalige 'herverwildering planeet' door Britse bioloog Monbiot

De 55-jarige avonturier-bioloog-activist en columnist van The Guardian pleit op vrijdag 26 oktober (14u) aan de UAntwerpen voor meer wilde natuur, ook op zee. Na de lezing is er een debat met spreker en panel.

George Monbiot, van opleiding zoölog in Oxford, is een Brits journalist en columnist van The Guardian.

Hij is bekend om zijn scherpe pen en zijn soms controversiële ideeën rond milieu, wereldhandel, exploitatie van natuurlijke bronnen en politiek. Hij schreef enkele spraakmakende boeken rond thema's die hem als onderzoeksjournalist overal in de wereld brachten: in het illegale houtkapmilieu in de regenwouden van Brazilië, in Oost-Afrika waar hij de land- en veerof op de inheemse nomadische stammen aanklaakte, of bij de gedwongen transigratie van inheemse stammen in West-Papua, waardoor hij persona non grata werd in Indonesië. Hij werd beschoten, geraakte in coma na een wespenteek, overleefde een schipbreuk, en werd klinisch dood verklaard na een malaria-aanval.

De Engelstalige lezing gaat door op vrijdag 26 oktober om 14u in de Campus Drie Eiken (Universiteitsplein 1, Wilrijk, gebouw O, aula O.6) en is gratis.

[naar boven]

1.6. Hoe plankton de wereld heeft veranderd

In een lezing voor de 'Klas van Tine' (Oostendse Grote Post, donderdag 11 oktober - 20u) dorpelt marien bioloog Jan Seys van het VLIZ de toehoorders onder in de mysteries van het kleinste zeeleven.

Met de 'Klas van Tine' spreekt kustnare Tine Van Aerschot met diverse gasten over leven en dood, over nieuw leven en het in stand houden van dat leven, over kolossale of juist minuscule zaken. De lezingen gaan door in het meest intieme zaaltje van de Oostendse Grote Post, en dit elke tweede donderdag van de maand. Voor meer info en praktische schikkingen, zie website:

Link: www.degrotepost.be/agenda/1416/Tine_Van_Aerschot_en_Jan_Seys/De_klas_van_Tine/

[naar boven]

1.7. Vlaams Aquacultuur symposium 2018 rond algenkweek en valorisatie

Op vrijdag 26 oktober vindt in het VAC Gent het 7de Vlaams Aquacultuur Symposium plaats. Het symposium focust op 'Micro- en macroalgen: van onderzoek naar industriële toepassing in Vlaanderen'. Aan de hand van boeiende sprekers wil dit event van het Vlaams Aquacultuur Platform het potentiële belang van micro- en macroalgen als duurzame grondstof met talrijke mogelijke toepassingen in (vee)voeding, chemie, farmacie, cosmetica-industrie illustreren.

In Vlaanderen wordt heel wat onderzoek uitgevoerd naar kweek, verwerking, extractie en valorisatie van microalgen en wieren. Het symposium toont de resultaten van een selectie van toonaangevend onderzoek, pilotprojecten en industriële kennis aanwezig in Vlaanderen. De Blauwe Cluster is gastheer en organiseert het evenement - met de medewerking van VLIZ en de Vlaamse overheid - in het VAC Gent, op een boegschuit van het station Gent-Sint-Pieters. Hieronder is de link naar het programma en registratieformulier te vinden.

[naar boven]

2.1. Twee vacatures voor de uitbouw van het nieuwe VLIZ Marine Robotics Centre

Het Vlaams Instituut voor de Zee ontwikkelt momenteel het VLIZ Marine Robotics Centre, die de mogelijkheden voor het marien onderzoek en innovatie sterk moet doen uitbreiden. Ben jij de excellente mariene ingenieur met manager talent die we zoeken om het centrum te leiden? Of ben jij de mariene technisch ingenieur die dit nieuwe innovatieve centrum mee helpt ontplooiën? Solliciteren kan nog tot 15 november.

In 2018 startte het VLIZ met de uitbouw van een Marine Robotics Centre en krijgt hiervoor een investeringsbudget van 3 miljoen EUR van Vlaanderen. Met het Marine Robotics Centre wil het VLIZ de Vlaamse wetenschappers en hun (inter)nationale partners, alsook andere spelers in Vlaanderen, toegang verlenen tot de nieuwste technologieën in het mariene onderzoek. Om dit te bewerkstelligen worden er twee nieuwe vacatures uitgeschreven voor (1) een [mariene ingenieur met manager talent](#) om het nieuwe Marine Robotics Centre te leiden en (2) een [mariene technisch ingenieur](#) voor de behartiging van technische aspecten van haar mariene robotica.

[naar boven]

[naar boven]

2.2. Gratis cursus databeheer voor zee- en oceanawetenschappers

Van 3 tot 7 december 2018 organiseert UNESCO/IOE Project Office for IOC in Oostende een cursus data management voor mariene wetenschappers. De lesweek staat open voor deelnemers uit gans Europa, en dus ook voor studenten (vanaf MSc-niveau) en professionals uit Vlaanderen/België. Aanmelden voor de cursus kan nog tot 15 oktober.

Deze Engelstalige OceanTeacher Global Academy (OTGA) training voorziet in een uitgebreide introductie tot verschillende mariene datasets en formaten, en het gebruik van software voor de synthese en analyse van mariene gegevens. Het belang van goede, robuuste methodes voor het onderzoeken van mariene gegevens en de rol van onderzoekers zal ook worden benadrukt. Persoonlijke projecten worden aan het eind van de cursus door de studenten gepresenteerd. Alle informatie over de cursus is te vinden op de website van OceanExpert:

Link: www.oceanexpert.net/event/2136

[naar boven]

2.3. Oproep kandidaturen open OTGA-cursus: mariene GIS-toepassingen voor geïntegreerd kustzonebeheer

In de laatste week van november organiseert de OceanTeacher Global Academy (OTGA) een cursus rond het toepassen van geografische informatiesystemen (GIS) in geïntegreerd kustzonebeheer. De training richt zich specifiek op deelnemers uit Europa. Dus ook kandidaten uit Vlaanderen/België zijn welkom. De lessen gaan door in Oostende, in de kantoren van UNESCO/IOE Project Office for IOC. Aanmelden kan nog tot 14 oktober.

Deze cursus richt zich op de ruimtelijke aspecten bij het geïntegreerd beheer van de kustzone, waarbij rekening gehouden moet worden met het milieu en ecologische, sociale en economische aspecten. De lessen geven een overzicht, maar tevens een hands-on benadering van huidige toepassingen in geografische informatiesystemen (GIS). Alle stappen worden overlopen, inclusief data-acquisitie, verwerking, analyse en interpretatie van ruimtelijke gegevens. Deelnemers ontwikkelen en bouwen hun eventuele eigen case en maken een korte presentatie aan het einde van de training.

Mogelijke deelnemers zijn o.a. mariene onderzoekers en databeheerders, professionals uit administraties of overheden werkzaam in kustzonebeheer of (post)doctoraal-studenten die graag bepaalde GIS-toepassingen voor kustzonebeheer willen leren kennen. Geselecteerde kandidaten krijgen de training alles inclusief aangeboden door UNESCO/IOC/IOE. Alle informatie over de training en hoe inschrijven is te vinden op:

Link: www.oceanexpert.net/event/2134

[naar boven]

3.1. Vijftig keer meer microplastics in de oceaan tegen eind deze eeuw

In 2100 zal een kubieke meter oceaantwater 10 tot 50 drijvende deeltjes microplastic bevatten, of vijftig keer meer dan vandaag. Hoewel deze gemiddelde concentraties beduidend lager liggen dan de veilige concentraties voor oceanische ecosystemen (zijnde 6650 plasticdeeltjes per m3), zijn plaatselijke overschrijdingen nu reeds mogelijk. Kustnabije zeebodems en stranden dreigen al vroeger ecologisch schadelijke concentraties te bevatten. Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) onderzoekt het probleem in samenwerking met de Universiteit Gent en de Universiteit van Wageningen. Hun bevindingen werden recent gepubliceerd in het vakjiedschrift Environmental Pollution.

Lees het volledige persbericht en download de verduidelijkende infografiek via: www.vliz.be/nl/persbericht/vijftig-keer-meer-microplastics-de-oceaan-tegen-eind-deze-eeuw

[naar boven]

3.2. VLIZ-ondenwaterrobot opereert in Spaanse wateren

De 'Remotely Operated Vehicle' (ROV) Genesis van het VLIZ verbleef de laatste twee en een halve week van augustus in de Spaanse Middellandse Zee aan boord van het Spaanse onderzoeksschip Sarmiento de Gamba. In opdracht van het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ) voerde de onderwaterrobot visuele observaties van de zeebodem en de waterkolom uit in het spoor van de Apollo II, een roversvoertuig ontwikkeld voor diepzeejminbouw.

Tijdens de twee en een halve week durende campagne voerde de ROV maar liefst 12 verschillende duiken uit van gemiddeld 2 uur en dit tot een maximumdiepte van 300 m. Twee piloten en twee navigatoren stonden in voor de besturing van de robot vanuit een controlekamer op het dek. In totaal werd er heel wat foto- en beeldmateriaal verzameld dat de onderzoekers nu verder zullen verwerken. De campagne kaderde in het [Blue Nodules](#) project, gefinancierd door de EU binnen het programma [Horizon 2020](#), en legde de focus op het testen van de technische aspecten en de milieueffecten van de door [Royal IHC](#) ontwikkelde roversvoertuig Apollo II.

[naar boven]

Link: www.nioz.nl/en/news/first-field-trials-of-seabed-mining-project-blue-nodules-succesful

[naar boven]

4.1. Gratis online bijleren over de oceaan(wetenschap) en oplossingen voor de toekomst via de MOOC 'One Planet – One Ocean'

Doe je ook mee aan de gratis Massive Open Online Course (MOOC) 'One Planet, One Ocean'? Tussen 24 september en 19 november wordt wekelijks een online lespakket uitgezonden, opgesteld door gerenommeerde wetenschappers en experts. Je leert er op eigen tempo over de problemen die zeeën en oceaan momenteel kennen, en hoe de multidisciplinaire oceanwetenschappen oplossingen kunnen bieden voor een duurzame toekomst. Check it out!

Deelnemers wereldwijd kunnen de lessen volgen op een zelf gekozen tijdstip en op eigen tempo. Per week moet je 2 uur voorzitten voor het volgen van de lessen, en indien je dat wenst 2 tot 4 uur extra het uitvoeren van de opdrachten. Deze MOOC was in 2016 en 2017 al een groot succes, maar wordt nu (in licht geüpdatete format) opnieuw uitgezonden. Iedereen met een e-mailadres en internetverbinding kan gratis meedoen: studenten, mensen die professioneel betrokken zijn met de zee, maar ook alle anderen die willen bijleren over de kust en mariene ecosystemen, duurzame vis, klimaat etc. Deelnemers die na het volledig succesvol afhandelen van de cursus een erkend certificaat willen bekomen, betalen 60 euro. Registreren kan via het [EdX online leerplatform](#).

Link: www.oceanmooc.org

[naar boven]

4.2. Nieuwe cursussen aquacultuur van start bij Odissee, zowel voor beginners als gevorderden

De vraag naar visproducten stijgt, maar Vlaanderen telt slechts een handvol kwekers binnen de aquacultuursector. Om (startende) ondernemers te ondersteunen en stimuleren start Hogeschool Odisee op 27 september terug met twee cursussen aquacultuur - zowel voor beginners als gevorderden.

De onderzoeksgroep Aqua-ERF (Aquaculture Education and Research Facility) van Odisee organiseert, met steun van Interregproject Aquavlan2, twee cursussen: AQUACULTUUR basis en AQUACULTUUR specialisatie. AQUACULTUUR basis focust op theorie en geeft een overzicht van de verschillende deelaspecten van aquacultuur (visbiologie, visvoeding, teelt van algen, ...). AQUACULTUUR specialisatie is meer praktijkgericht en focust op de bedrijfsvoering (ontwerp kweekstelsel, bedrijfsvoering,...). Zowel studenten als andere geïnteresseerden zijn welkom. Beide cursussen bestaan uit 10 lessen van 3 uur en vertegenwoordigen elk 3 ECTS-credits. Na succesvolle evaluatie ontvangt u een getuigschrift van Odisee.

Link: <http://www.aqua-erf.be/Aqua-ERF/node/64>

[naar boven]

U krijgt dit bericht omdat u bent ingeschreven op de VLIZine-rondzendlijst. Uw adres wordt niet aan derden doorgegeven en wordt niet voor commerciële doeleinden gebruikt. Om uw abonnement aan te passen of uit te schrijven: klik [hier](#). In ons [privacy-beleid](#) kunt u nazoeken hoe VLIZ met persoonlijke gegevens omgaat. Bij vragen over het privacy-beleid van VLIZ: contacteer privacy@vliz.be.

Het VLIZ wil via dit e-zine informatie verstrekken over de eigen activiteiten en die van onderzoeks- en beleidsgroepen in Vlaanderen actief in de mariene en kustgebonden wetenschappen.

Reacties en alle nuttige informatie van uw kaart (zoals vacatures, nieuwe projecten, vraag voor samenwerking, interessante symposia, etc.) wordt graag ingewacht via info@vliz.be. De archieven van dit e-zine zijn [hier](#) raadpleegbaar.

Disclaimer: Eventuele standpunten zijn die van de auteurs en stemmen niet noodzakelijk overeen met die van het VLIZ. Het VLIZ is niet verantwoordelijk voor enige schade opgelopen ten gevolge van foutieve of verkeerd geïnterpreteerde informatie in dit e-zine, noch voor de inhoud van websites waarnaar verwezen wordt. Delen uit dit e-zine mogen worden overgenomen, met bronvermelding. Deze publicatie mag ter kennisgeving worden doorgestuurd naar derden.

Lid worden van VLIZ?

Copyright © 2018 Vlaams Instituut voor de Zee - www.vliz.be

InnovOcean site · Wandelaarstraat 7 · 8400 Oostende